

Universitetsskoleprosjektet

HOVEDPROSJEKT for perioden 1.1.2012 – 31.12.2013

Universitetsskoleprosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Tromsø kommune og Universitetet i Tromsø i perioden 1.1.2011 - 31.12.2013. Tromsø er først i landet med sitt universitetsskoleprosjekt. Det er knyttet til Master i lærerutdanning for 1.-7. tinn og 5.-10.trinn.

Universitetet i Tromsø samarbeider med Universitetet i Oslo, Oslo kommune og Akershus kommune som har universitetsskoleprosjekt for lærerutdanning av lærere for 8.-10.trinn.

Universitetsskoleprosjektet inngår i Senter for fremragende utdanning (SFU) ved universitetene i Oslo og Tromsø.

Bakgrunn

Universitetsskoleprosjektet baserer seg på ideen om at det skal stilles høyere krav til samhandlingen mellom universitetets lærerutdanning og universitetsskolene, enn til andre praksisskoler. Målet er å etablere et tett samarbeid mellom kommunen, universitetet og skoler som styrker skolens aktivitet og dermed også lærerutdanningen, og at dette skal styrke den opplæringen elevene får. Status som universitetsskole krever kvalifisering i samsvar med fastsatte kriterier.

Kunnskapsnivået i Norge må heves. Det forutsetter at kompetansenivået i grunnskolen og videregående skole løftes. Dette tilsier en kvalitativt bedre lærerutdanning som utvikler norsk skole og er attraktiv for ungdom. Det gjelder ikke minst i Nord-Norge, hvor utdanningsnivået tradisjonelt har vært lavere enn i resten av landet, hvor søkningen til lærerutdanning er redusert, og hvor behovet for å erstatte lærere som pensjoneres er betydelig.

Ulike evalueringer peker på behovet for å utvikle norsk lærerutdanning. Det må skje gjennom et høyere faglig nivå, større fordypning i sentrale skolefag, vektlegging av elevenes grunnleggende ferdigheter, og ved å utvikle praksisdelen av lærerutdanningen. En bedre lærerutdanning krever bedre kvalitet på praksis, og det fordrer bedre samhandling mellom praksis og den teoretiske delen av utdanningen. Kunnskapsdepartementet stiller derfor strenge krav til kvalitetssikring av praksisdelen av lærerutdanningen, og vil ha et mer forpliktende samarbeid mellom utdanningsinstitusjon, skoler og skoleiere.

Formål

Formålet med prosjektet Universitetsskoler er å svare på praksisutfordringen gjennom en annerledes organisering, og gjennom et tett og forpliktende samarbeid mellom Universitetet i Tromsø og skoleiere, i første omgang Tromsø kommune. Grunnlaget for utvikling av universitetsskole som modell er at Universitetet i Tromsø startet lærerutdanning på masternivå (5-årig) fra høsten 2010. Utdanningen er den eneste i sitt slag i Norge, og er en nyvinning gjennom større faglig fordypning i sentrale fag, som språk og realfag, og ved at de framtidige lærerne skal tilegne seg betydelig kunnskap i forsknings- og utviklingsarbeid.

Målsetting

Hovedsatsningsområdene for universitetsskoleprosjektet er å videreføre tanken om universitetsskoler som et samarbeid mellom Tromsø kommune og Universitetet i Tromsø ved å. Utgangspunktet var et ønske om å

- medvirke til utviklingen og markedsføringen av Tromsø som innovativ utdanningsby
- styrke lærerutdanningen

- utvikle og prøve ut nye former for samarbeid mellom grunnskoler og utdanningsinstitusjoner i høyere utdanning
- etablere forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til grunnskoler som også inkluderer studenter som medforskere
- videreføre et forpliktende samarbeid mellom Tromsø kommune og Universitetet i Tromsø som bidrar til et kvalitetsløft i grunnskolen og gjør universitetsskolene til utdanningsinstitusjoner i praksis

Kvalifisering

For å bli universitetsskole måtte søkerne vise seg kvalifiserte på følgende tre områder:

1. Praksislærernes kompetanse

En universitetsskole må tilfredsstillende faglige krav. Disse er først og fremst knyttet til sentrale skolefag der skolen skal ha faglige ressurspersoner som har utdanning ut over det som kreves for undervisning i grunnskolen. Lærere som skal veilede lærerstudentene skal ha tilfredsstillende faglig fordypning. Det er ønskelig på sikt at praksislærere på barnetrinnet har mastergrad i pedagogikk, spesialpedagogikk, veiledning, skoleledelse og lignende, siden studentene i 1. – 7. utdanningen vil ha profesjonsfaglige masterfag. På ungdomstrinnet og i videregående skole vil det være behov for praksislærere med masterfag primært i skolefag. Kompetansekravene er nødvendige for å løfte lærerutdanningen til masternivå, og fordi skolene – som praksisarenaer – skal veilede studenter som vil ha større faglig fordypning enn det som er tilfelle for tidligere lærerutdanning. Gjennom prosjektet skal det skje en ytterligere konkretisering av hva dette kompetanseløftet innebærer, og hvordan skolene kan utvikles ytterligere.

2. Forsknings- og utviklingsarbeid

Skolene skal involvere seg i og være arenaer for forsknings- og utviklingsarbeid som drives i samarbeid mellom universitetets forskere, studenter og tilsatte ved skolene. Prosjektene kan variere fra feltarbeid, utviklingsarbeid og “bittesmåforskning” til deler av doktorgradsarbeid. Dette skal bidra til å utvikle et nært samarbeid, men er også nødvendig for at studentene, som framtidens lærere, og skolene, skal legge større vekt på forskningsbasert kunnskap og selv drive et aktivt utviklingsarbeid.

3. Samfunnsorientering

En universitetsskole skal være en samfunnsaktiv institusjon med sterke relasjoner til foreldre, samfunnet for øvrig, og til andre skoler lokalt og gjerne internasjonalt. Som universitetsskole skal de bruke sin kompetanseheving i spredningsarbeid.

Styringsgruppe

Universitetsskoleprosjektet sin styringsgruppe skal være et dialogforum for samarbeidspartnerne, der det tas prinsipielle avgjørelser. Styringsgruppas oppgave er å ha et strategisk blikk på prosjektet og at det holder seg til mål, oppgaver og progresjon. Videre skal styringsgruppa sikre en klar ansvarsfordeling mellom Universitetet i Tromsø og Tromsø kommune og reforhandle aktuelle avtaler. Styringsgruppa sender en aktivitetsplan for hvert studieår til partnerne. Styringsgruppa skal bidra til å initiere tiltak for å skaffe økonomiske midler til prosjektet. Eventuelle midler til kommende delprosjekter skal fordeles av styringsgruppa.

Styringsgruppa har 6 medlemmer:

- Hans Kristian Hernes, prodekan for forskning, leder
- Sonni Olsen, instituttleder ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP)
- Wenche Jakobsen, prosjektleder ved ILP
- Dag Elvevold, praksiskonsulent ved ILP
- Kari Henriksen, kommunaldirektør i Tromsø kommune
- Torill Sommerlund, skolefaglig rådgiver i Tromsø kommune

Prosjektkoordinator Kristin Skaalvik er sekretær for styringsgruppa.

Partnernes ansvar og oppgaver

Tromsø kommune:

- delta i styringsgruppe for universitetsskoleprosjektet
- sikre oppdatert oversikt over kompetanse og kompetansebehov ved universitetsskolene
- søke å legge til rette for kompetanseheving for lærere ved universitetsskolene
- bidra i tilrettelegging av universitetsskolene som arena for FoU-arbeid
- ansvar for 50 % av utgiftene til prosjektkoordinator

Universitetet i Tromsø:

- delta i styringsgruppe og ha leder for denne
- legge til rette for videreutdanningstilbud i henhold til universitetsskolenes kompetansekartlegging
- ansvar for å utforme skisser til 10 FoU prosjekter som har universitetsskolene som FoU-arena
- etablere nettverk mellom universitetsskolene og mellom universitetsskolene og UiT
- utvikle relevante læremidler knyttet til forholdet mellom teori og praksis i ny lærerutdanning
- følge opp samarbeidsavtalen med Universitetet i Oslo
- arbeidsgiveransvar og dekning av 50 % av utgifter til prosjektkoordinator

Informasjon

Partnerne er forpliktet å informere arbeidstakerorganisasjoner og studentrepresentanter, om forhold i prosjektet. Det gjøres gjennom etablerte arenaer minimum en gang per semester.

Oppsummering

Målsettingen med universitetsskoler er todelt. Det overordna målet er å etablere en "ny søm" innen lærerutdanning – mellom institusjoner, og mellom teori og praksis. Den institusjonelle dimensjonen kommer til uttrykk ved at ulike institusjoner forplikter seg til praksisutdanning, i første omgang mellom Tromsø kommune, skolene og universitetet. Fagansatte ved universitetet trekkes inn som aktiv part i praksisarbeidet i tillegg til studenter og praksislærere. Endelig skal kontakten mellom

skole og universitet styrkes gjennom å knytte forskning og faglig utviklingsarbeid til praksissamarbeidet.

Det andre sentrale målet er at ordningen med universitetsskoler skal heve kvaliteten på lærerutdanning og dermed ved grunnskolens undervisning. Universitetets nye lærerutdanning innebærer større faglig fordypning i sentrale skolefag, og for å kunne være universitetsskole må denne innfri høye faglige krav. Dette skal komme til uttrykk gjennom praksisdelen av utdanningen. Bruk av forskning og utviklingsarbeid skal bidra til en dynamikk mellom skole og forskningsmiljø som hever kompetansen og skaper utvikling ved institusjonene.

Senter for fremragende utdanning

Universitetet i Oslo i samarbeid med Universitetet i Tromsø har fått det første Senter for fremragende utdanning. Senteret skal føre til spredning av kunnskap og erfaringer av verdi for utvikling av god lærerutdanning i Norge. Målet er derfor å utvikle et senter for forskningsbasert og integrert lærerutdanning for kunnskapsbasert praksis på ulike læringsarenaer.

Senteret vil bli ledet av professor Andreas Lund ved UiO, og leder for senterdelen i Tromsø er førsteamanuensis Rachel Jakhelln. Arbeidet i senteret skal organiseres i "arbeidspakker" som vil ha ulikt fokus i de forskjellige fasene av den femårige prosjektperioden. UiT/ILP skal lede arbeidspakken: Universitetsskoler.

Leder her er Rachel Jakhelln. Samarbeidet mellom UiO og UiT startet nettopp med dette delprosjektet som skal fornye praksis og forbedre lærerutdanningen gjennom å utvikle skolene som gode praksispartnere og arenaer for FoU.

Universitetsskolene i Tromsø er

- Bjerkaker skole, 1.-7. trinn
- Gyllenborg skole, 1.-7. trinn
- Workinnmarka skole, 1.-7. trinn
- Storelva skole, 1.-10. trinn
- Langnes skole, 8.-10. trinn
- Sommerlyst skole, 8.-10. trinn

I det følgende er de fire utviklingsområdene i universitetsskoleprosjektet beskrevet med bakgrunn, utfordringer, tiltak og ressurser.

Dialogmøter med praksislærerne og rektorene ved universitetsskolene, faglærere i profesjonsfaget, praksiskonsulenten, studielederen for IMA-LU, lederen for Senter for fremragende utdanning og instituttlederen har vært gode veiveisere i arbeidet.

De utfordringene og tiltakene som er beskrevet, er ikke satt opp i noen form for prioritert rekkefølge, selv om tall og bokstaver er brukt i oppstillingen.

Et sentralt spørsmål for universitetsskoleprosjektet er:

Hva fremmer og hemmer for at ny kunnskap utvikles og tas i bruk for å videreutvikle og forbedre lærerutdanninga?

Universitetsskoleprosjektet har 4 utviklingsområder / 4 søyler

- I. Utvikling av praksis (studentenes praksis i skolen)
- II. Kompetanseutvikling ved universitetsskolene
- III. Praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid
- IV. Nettverk og spredning

Tromsø 15.6.2012

Kristin Skaalvik, koordinator for Universitetsskoleprosjektet

Praksisguide/veiviser for praksis foreligger per 22.6.2012. Innholdet skal sikre en enhetlig og forutsigbar praksis for våre studenter uansett hvilken universitetsskole eller praksislærer de møter. Innholdet skal være støttende, retningsgivende og forpliktende for universitetsskolenes gjennomføring av praksis.

Boka **Undervisningslære** med forfatterne Siw Skrøvset og Gunnar Grepperud kom ut i april 2012. Gjennom råd og tips, basert på praktiske erfaringer og pedagogisk teori, viser forfatterne hvordan leseren kan utvikle sine undervisningsferdigheter. Boka styrker sammenhengen mellom teori og praksis i lærerutdanningen. Den er primært skrevet til studenter i grunnskolelærerutdanningen, men også praksisveiledere vil ha nytte av den i sitt arbeid.

Til høsten kommer boka **Studenten som forsker**, en artikkelsamling av Mary Brekke og Tom Tiller. Vi tror boka vil være en god støtte i forbindelse med studentenes utforskende feltarbeid når de skal skrive bacheloroppgave og gjøre sitt mastergrads feltarbeid.

I tilknytning til bacheloroppgaven er det utarbeidet et veiledende hefte, **BA-heftet**, i regi av Senter for fremragende utfordring.

Utvikling av praksis (studentenes praksis i skolen)

Bakgrunn

Ny lærerutdanning utvider kravene til studentenes skolepraksis; mer og bedre praksisformer, og gir mulighet til å utvikle en ny praksisdelen ved lærerutdanningen.

Kunnskapsdepartementet stiller derfor strengere krav til kvalitetssikring av praksisdelen av lærerutdanningen, og krever et mer forpliktende samarbeid mellom utdanningsinstitusjon, skoler og skoleeiere.

En bedre lærerutdanning krever bedre kvalitet på skolepraksisen, og det fordrer bedre sammenheng mellom praksis og den teoretiske delen av utdanningen.

Formelle og forpliktende allianser mellom lærerutdanningen og praksisfeltet er sentrale suksessfaktorer for høy kvalitet i utviklingen av praksis.

ILP er en del av Senter for fremragende forskning (SFU), der et av målene er å utvikle gode praksisarenaer for lærerstudenter. I tillegg er det behov for kvalitetsutvikling av dokumenter som regulerer samhandlingsprosessene mellom lærerutdanningen og universitetsskolene.

Utfordringer

1. at praksis hviler på den beste tilgjengelige viten (erfarings- og evidensbasert praksis)
2. at praksisopplæringa framstår som en integrert, fullverdig og aktivt samhandlende del av lærerutdanningen
3. at studentenes skolepraksis er preget av helhet, sammenheng og integrasjon
4. at fagansatte ved ILP og ansatte ved universitetsskolene har felles forståelse hva angår mål og innhold for studentenes praksis
5. at universitetsskolene er fleksible til utprøving av nye praksisformer
6. at universitetsskolene har en reflektert holdning til forskning vedrørende praksisformer
7. at rektorene er aktive kulturbyggere for praksis og universitetsskoleprosjektet
8. at universitetsskolene involverer seg i, og er arena for, forsknings- og utviklingsarbeid som drives i samarbeid mellom universitetets forskere, studenter, ledere og praksislærer ved universitetsskolene.
9. at universitetsskolene legger til rette for studentenes feltarbeid knyttet til studentenes BA-oppgaver og MA-arbeid
10. at lærerutdannere i praksis gis medinnflytelse på innholdet i studentenes praksisopplæring
11. at praksisskolenes kompetanse systematisk tas inn i lærerutdanningen

Tiltak og ressurser

- a) universitetsskoleprosjektet utarbeider en praksisguide for praksislærere, skoleledere, studenter og fagansatte, bygge læringsfellesskap mellom praksislærere og faglærere
- b) ILP legger til rette for utdanning av flere praksislærere (ViP I og II)
- c) ILP tilbyr master i veiledning (MiV)
- d) ILP arrangerer dialogseminarer for helhet, sammenheng og integrasjon i praksisopplæringen (fagdager for praksis)
- e) ILP tilbyr studentene alternativ praksis
- f) ILP sikrer kvalifisering av studentene for BA- oppgaven og MA-arbeidet
- g) ILP sikrer kvalifisering av praksislærerne for støtte til studentene i forbindelse med deres BA-oppgave og MA-arbeid
- h) universitetsskolene organiserer praksislærerne i team
- i) ILP utvikler kriterier for vurdering av studenter i praksis med læringsutbytteformuleringer
- j) ILP etablerer innføringskurs om praksis for alle lærerstudentene, praksislærerne og faglaærerne
- k) studentene får obligatoriske arbeider/oppgaver med besvarelser i tilknytning til praksis

Tiltakene kan finansieres innenfor eksisterende ressursrammer.

Kompetanseutvikling ved universitetsskolene

Bakgrunn

Flere praksislærere underviser i fag der de ikke har formell kompetanse. Ca. 75 % av praksislærerne har videreutdanning i veiledning.

For lærere er videreutdanning i veiledning særlig interessant. Mange ønsker å bli praksislærere, og ILP har behov for flere. Videreutdanning i veiledning er en karrierevei til nye oppgaver, innflytelse, nedsatt lesetid og høyere lønn.

Universitetsskolene etterspør, på grunnlag av egen kompetanseutviklingsplan, tilrettelagte videreutdanningstilbud for sine praksislærere. Aktuelle søkere til etter- og videreutdanning kommer fra universitetsskolene og andre praksisskoler.

Universitetsskolenes handlingsrom til å kunne gi økonomisk støtte til praksislærere som ønsker videreutdanning er begrenset. Lærerutdanningens mulighet til å skreddersy videreutdanning tilpasset for universitetsskolenes behov er begrenset.

Utfordringer

1. at universitetsskolenes praksislærere har tilfredsstillende faglig kompetanse.
2. at lærere med spesifikke veilederoppgaver for studenter i feltarbeid til bachelor (BA)-oppgave og mastergrads(MA)arbeid har faglig fordypning på minimum 60 studiepoeng i aktuelle fag, pluss nødvendig kompetanse i veiledning
3. at universitetsskolene har økonomisk handlingsrom til å kunne gi praksislærere skolestøttet videreutdanning i sentrale skolefag og veiledning
4. at ILP kan tilby den etter- og videreutdanningen som universitetsskolene etterspør
5. at lærerutdannere har felles faglig referanse for praksis og profesjonsfaget

Tiltak og ressurser

- a) universitetsskolene utvikler og følger en intern plan for kompetanseutvikling
- b) universitetsskolene benytter seminarer, kurs, fagdager og etter- og videreutdanningstilbud som universitetet tilbyr
- c) universitetet tilbyr videreutdanning som universitetsskolene etterspør og med en organisering som passer skolene og lærerne
- d) ILP viderefører tilbudet om videreutdanning i veiledning for 1.-10.trinn med oppstart
- e) ILP tilbyr master i veiledning (MiV) fra høsten 2012 (studieretning i pedagogikk) for 1.-10 trinn
- f) ILP tilbyr videreutdanning i grunnleggende ferdigheter i norsk, 15 stp, for 1.-7 trinn, med oppstart høsten 2013
- g) ILP tilbyr videreutdanning i grunnleggende ferdigheter i matematikk, 15 for 1.-7. trinn, med oppstart høsten 2013
- h) ILP tilbyr videreutdanning i engelsk, 15 stp, for 8.-10 trinn, med oppstart høsten 2012
- i) felles faglitteratur (bokpakke) i tilknytning til praksis og profesjonsfaget for studenter og praksislærere

ILP tilbyr universitetsskolenes lærere videreutdanning uten studieavgift

Tromsø kommune overfører midler øremerket videreutdanning til universitetsskolene (2012)

Universitetsskoloprojektet søker om tilskudd til økonomisk handlingsrom for skolestøttet

Praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid

Bakgrunn

Gjennom økt fokus på FoU-samarbeid mellom skole og universitet, er målet å bidra til en helhetlig og forskningsbasert utdanning som styrker både skolens arbeid for elevene og lærerutdanningens arbeid for studentene.

Eksisterende samarbeid om praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid skal videreutvikles. Det er av betydning for at studentene, som framtidens lærere, og skolene skal vektlegge forskningsbasert kunnskap, og selv drive et aktivt utviklingsarbeid. Hensikten er å bidra til en økt bevissthet for læreryrket som et forsknings- og utviklingsbasert yrke.

ILP er en del av Senter for fremragende forskning (SFU), der et av målene er å utforske samarbeidsmodeller for forsknings- og utviklingsarbeid mellom skole og universitet hvor lærerstudenter kan delta.

Utfordringer

1. at studenter, praksislærere og fagansatte har felles forståelse for praksisrettet FoU-arbeid
2. at universitetet bringer sin forskerkompetanse inn i universitetsskolene for å forske på god praksis
3. at faglærere ved ILP prioriterer praksisrettet FoU-arbeid
4. at studentene blir aktive medspillere i praksisrettet FoU-arbeid
5. at universitetsskolene er åpne for og legger til rette for praksisrettet forskning
6. at FoU- arbeid utvikler mer forskning om gode læringsmiljø, og fortelle om hva som virker positivt på elevenes læring
7. at FoU-arbeidet drives i et aksjonslærings perspektiv
8. at praksislærere har nødvendig innsikt i metodekunnskap veiledning av studentene i deres BA-oppgaver og MA-arbeider

Tiltak og ressurser

- a) praksisrettet FoU-arbeid som tema på fagdager for ILP sine faglærere
- b) universitetsskolene legger til rette for samarbeid med ILP om praksisnært FoU-arbeid
- c) ILP informerer om BA-oppgave. Målgruppe: studenter, praksislærere og fagansatte
- d) BA-hefte utvikles
- e) universitetsskolene legger til rette for studentenes feltarbeid
- f) ILP gir universitetsskolene innføring i metodekunnskap for forskning
- g) ILP inviterer praksislærere inn i lærerutdanningen som gjesteforelesere
- h) ILP tilbyr alternativ og fleksibel praksis

Fagansatte ved ILP har FoU-ressurs i sine stillingsplaner og kan søke om tilskudd på 40 timer for innretting av eget FoU-arbeid til universitetsskoleprosjektet.

Tromsø kommune har i en treårsplan satt av kr 100 000 per år til universitetsskoleprosjektet. Midlene kan øremerkes samarbeid om studentenes BA-oppgaver

ILP søker om midler til samarbeid mellom lærerutdanningen og universitetsskolene i forbindelse med BA-oppgaver og MA-arbeid.

Nettverk og spredning

Bakgrunn

Praksis skal være preget av helhet, sammenheng og integrasjon i alle ledd; innad i praksisskolene og mellom praksisskolene og lærerutdanningen.

Universitetsskolene skal inngå i nettverk der deling av erfaring og læring er en forutsetning.

UiT skal samarbeide med UiO/Oslo og Akershus kommune om universitetsskoleprosjektets mål, innhold og resultat.

Universitetet i Oslo i samarbeid med Universitetet i Tromsø har fått det første senteret for fremragende utdanning. Senteret skal føre til spredning av kunnskap og erfaringer av verdi for utvikling av god lærerutdanning i Norge. UiT/ILP skal særlig fornye praksis og utvikle skolene som gode praksispartnere og arenaer for FoU.

Utfordringer

1. at ny kunnskap utvikles og tas i bruk for en bedre lærerutdanning
2. at universitetsskoleprosjektet bidrar til å utvikle nye former for samarbeid mellom universitetsskolene og lærerutdanninga
3. at universitetsskoleprosjektet ivaretar et forpliktende samarbeid mellom Tromsø kommune og Universitetet i Tromsø, som gir et kvalitetsløft i grunnskolen og gjør universitetsskolene til utdanningsinstitusjoner i praksis
4. at partene i lærerutdanningen, studentene, praksislærerne og de fagansatte, har en felles forståelse for lærerutdanningens mål og innhold
5. å involvere rektorene i samarbeidet mellom praksislærere-faglærere-prosjektledelse og studenter
6. at universitetsskolene inngår i nettverk med andre praksisskoler for deling av erfaring og læring
7. at praksis for lærerstudentene blir et felleseie innad på universitetsskolene
8. dokumentasjon og spredning av prosjektets resultater

Tiltak og ressurser

- a) aktive praksisfora ved universitetsskolene og nettverk mellom universitetsskolene og ILP
- b) informasjonsmøter for universitetsskolene om studentenes BA-oppgaver
- c) Lærerstudentenes forskningsdag
- d) Informasjon om Universitetsskoleprosjektet på UiT sin hjemmeside:
- e) årlige fagdgær for universitetsskolene
- f) deltaking på NORALF-konferanser
- g) plan for samarbeid med UiO
- h) samarbeid mellom Universitetsskoleprosjektet og Senter for fremragende utdanning
- i) samarbeid med aktuelle forskningsgrupper, f.eks. LIFT
- j) foredragsbank til disposisjon for universitetsskolene
- k) presentasjon av universitetsskoleprosjektet for europeiske skoleledere (European Centre for Development of Vocational Training)

Tiltakene kan stort sett finansieres innenfor eksisterende ressursrammer.

Det må søkes eksterne midler til deltaking på NORALF-konferanser.

Aktuelle kilder til inspirasjon:

Kunnskapsdepartementet: Kartlegging av praksisopplæringene, sluttrapport 2007

Følgegruppen for lærerutdanningsreformen: Med god gli i kupert terreng, rapport nr 2, 2012

PIL-prosjektet 2008-2011

Høgskolen i Hedmark, Rapport nr 13 – 2011: Kvalitetsutvikling i samspillet mellom høgskolen og praksisfeltet i grunnskolelærerutdanningen

Kunnskapsdepartementet: Norsk utdanningsforskning – en systemutredning. 2007